

IZ ODGOJNO-OBRAZOVNE PRAKSE

UDK: 37.035
Stručni članak
Primljeno: 13. 5. 2008.

RODITELJI I ŠKOLA: ODGOJ NENASILNOG DJETETA

Sanja Basta, dipl. učiteljica mentorica

OŠ 22. lipnja, Sisak

Sažetak *Na putu prema humanoj školi učitelj treba ostvarivati više odgojnih rezultata radi sprječavanja nasilja i zlostavljanja učenika, a pritom je potrebno zajednički sustavno raditi s djecom i s roditeljima.*

Rad s roditeljima ugrađen je u sve programe rada i djelovanja škole, od ravnatelja do razrednika. Motiviran i uspješan učitelj gradi partnerske odnose s roditeljima primjenjujući svoja znanja s područja pedagogije, psihologije, andragogije i komunikologije. U radu je prikazan roditeljski sastanak na temu nasilja radi edukacije roditelja o njihovoj ulozi u odgoju nenasilnog djeteta.

Ključne riječi: *rad s roditeljima, obrazovanje roditelja, nasilje među djecom, odgoj nenasilnog djeteta.*

Uvod

Prema Unicefovoju *Konvenciji o pravima djeteta* svako dijete ima temeljne slobode i prava koja se odnose na skrb, njegu, zaštitu i pružanje pomoći kao osnovne preduvjete zdravog tjelesnog i psihičkog razvitka. Mnogobrojna istraživanja su pokazala da je velik broj djece u obitelji ili školi izložen omalovažavanju, etiketiranju, vrijeđanju, ponižavanju, tjelesnom kažnjavanju i drugim negativnim pojavama koje upućuju na potrebu razvijanja kulture odgovornosti prema djeci. Svakodnevno govorimo o mladima koji su netolerantni, nestrpljivi, skloni izražavanju bijesa te verbalnim i tjelesnim napadima. Tisak svakodnevno donosi izvješća o strašnim posljedicama nasilnog ponašanja tražeći i analizirajući uzroke koji su do toga doveli.

Svjesni smo promjena u školi i društvu posljednjih petnaesetak godina i pitamo se gdje je nastala “crna rupa” u odgoju, koji je odgojni čimbenik mogao djelovati kvalitetnije. Djeca provode petinu radnog dana u školi koja je (uz obitelj) mjesto gdje se treba brinuti o intelektualnom, emocionalnom, socijalnom, moralnom i tjelesnom razvitku, ali i mjesto gdje se djeca moraju osjećati ugodno i sigurno (Bilić i Zloković, 2004., 137).

Veliki broj istraživanja (prema Radočaj, 2005.) bavio se utvrđivanjem razloga i uzroka agresivnog ponašanja koji se uglavnom mogu svesti na:

- frustraciju — nemogućnost ostvarivanja ciljeva i želja;
- socijalno učenje — učenje da se agresivnošću može postići cilj, učenje po modelu, učenje kontrole impulsa;
- općedruštveno ozračje — način rješavanja sukoba u društvu.

Nasilničko ponašanje (Olweus, 1998.) obilježeno je agresivnim ponašanjem kojim se namjerno nekome čini zlo ponavljanjem tijekom određenog razdoblja i neravnopravnim odnosom snaga tako da se žrtva ne može obraniti. Istraživanja su pokazala da se nasilno i agresivno ponašanje uči u ranim godinama života. Roditelji imaju važnu ulogu u smanjivanju nasilja odgajajući svoju djecu u sigurnim domovima i s puno ljubavi (Buljan-Flander, 2003.) Što odrasli više potiču djecu na primjenu socijalnih vještina i rješavanje vlastitih problema (umjesto da se sami upleću u sukobe s djecom i nađu neko brzo rješenje), to će djeca češće imati prigodu ovladati vještinama potrebnim za kreativno rješavanje sukoba (Ajduković i Pečnik, 2002., 15). Zadaća odgoja i obrazovanja jest pomoći djeci da osvijeste različite oblike nasilja u svojoj okolini, da ih prepoznaju i osude te da sami nauče kako se boriti protiv nasilja i kako odgovoriti na konfliktne situacije, a da odgovor ne bude novo nasilje (Spajić-Vrkaš i sur., 2004., 331).

Učitelj-razrednik ima obvezu svake školske godine održati barem četiri roditeljska sastanka na kojima će roditeljima pomoći u obrazovanju o općim problemima razvitka djetetove ličnosti, o razvitku samopouzdanja djeteta kao zdrave i sretno osobe, o lakšem svladavanju načina rada i života u školi i sl. Jedna od tema s područja psihologije za rad s roditeljima je nasilje i zlostavljanje učenika u školi i izvan nje. U radu je prikazan primjer roditeljskog sastanka za roditelje učenika četvrtog razreda. Cilj roditeljskog sastanka bio je osvješćivanje i prepoznavanje nasilja u okolini te edukacija roditelja o njihovoj ulozi u odgoju nenasilnog djeteta. Roditeljskom sastanku je prethodio sat razrednog odjela na istu temu pa su roditelji mogli razgledati plakate učenika i pročitati dječja razmišljanja te upoznati rezultate analize dječjeg upitnika o nasilju.

Roditeljski sastanak

Svaki roditeljski sastanak ima dvije cjeline: opću informativnu i savjetodavnu (Rosić i Zloković, 65). Na početku sastanka roditelji su informirani o tome što je nasilje, koje su vrste nasilja, koji uvjeti odrastanja stvaraju agresivnu djecu, koji su znakovi nasilničkog ponašanja i koja djeca postaju žrtve školskog nasilništva. Roditelji su upoznati i s bitnim odrednicama Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima.

Prema *Protokolu o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima* (2004.) nasiljem među djecom i mladima smatra se “svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno sa ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnotežan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinca)”. U uporabi su i strani izrazi mobbing (napadanje) i bullying (nasilništvo).

Roditelji su upoznati s uvjetima koji stvaraju nasilno dijete i s važnošću roditeljskog odgojnog djelovanja u prevenciji nasilnog ponašanja. Temeljno je emocionalno gledište roditelja. Negativno gledište, kojemu nedostaje topline i bliskosti, povećava izgleda da će dijete postati agresivno i neprijateljski raspoloženo prema drugima. Ako je glavni odgajatelj bio popustljiv i dopuštao djetetovo agresivno ponašanje bez jasnog postavljanja granica agresivnog ponašanja prema vršnjacima i odraslima, razina djetetove agresivnosti vjerojatno će se povećati. Dječju agresivnost povećava roditeljska primjena odgojnih metoda utemeljenih na prisili (tjelesno kažnjavanje ili emocionalni ispadi). Djetetov temperament ima također važnu ulogu. Djecu koja su impulzivna, živahna, nestrpljiva, koja imaju višak energije i često pronalaze brza rješenja frustrirajućih situacija, okolina doživljava “zločestima” i može im se pripisati zločesto ponašanje te se dijete u skladu s time počinje i ponašati. Takvo će se dijete prije razviti u agresivnog adolescenta nego dijete prosječnog ili povučenog temperamenta. Školsko okruženje je također vrlo važno za pojavu nasilnog ponašanja. Nedostatak bliskosti, osjećaja prihvaćenosti svih učenika te međusobnog poštivanja između nastavnika i učenika dovodi do nasilnog ponašanja.

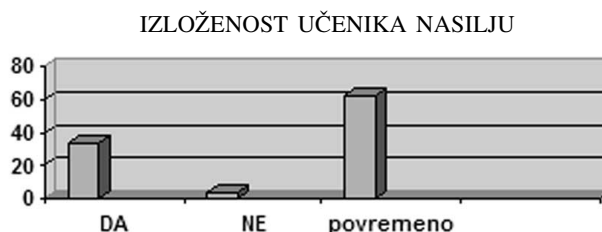
Usporedba gledišta i mišljenja učenika i roditelja

Na roditeljskom sastanku roditelji su ispunili anketni upitnik. Nakon toga su upoznati s rezultatima sličnog upitnika koji su ispunila njihova djeca na satu razrednog odjela. Anketni upitnik za učenike je ispunilo svih 29-ero učenika 4.b odjela OŠ 22. lipnja, Sisak. Dječaka je bilo 44,8%, a djevojčica 55,2%. Cilj upitnika bio je utvrđivanje dječjeg doživljava nasilja, oblika i mjesta nasilja te

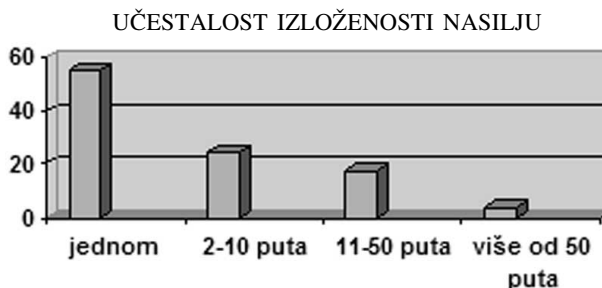
odnos prema osobi koja čini nasilje. Anketni upitnik za roditelje ispunilo je 28 prisutnih roditelja (57,14% majke; 42,86% očevi). Cilj anketnog upitnika za roditelje bio je osvješćivanje i prepoznavanje nasilja u životu njihova djeteta, ali i usporedba njihovih odgovora s gledištima učenika.

Iz Slike 1. razvidno je da veliki broj učenika (62,07%, 18 učenika) nasilje doživljava povremeno, manji dio učenika često je izložen nasilju (34,45%, 10 učenika), a samo jedan učenik (3,45%) smatra da nije nikada doživio nasilje. Preveliki broj ispitanika (96,55%) smatra da je često ili povremeno izložen nasilju. (U razgovoru koji je slijedio tijekom sata razrednog odjela uočeno je da veći broj učenika pod nasiljem podrazumijeva svaku svađu ili sukob koji se ne ponavlja.) Čak 13-ero učenika (44,83%) bilo je nasilju izloženo više od jednog puta (Slika 2.).

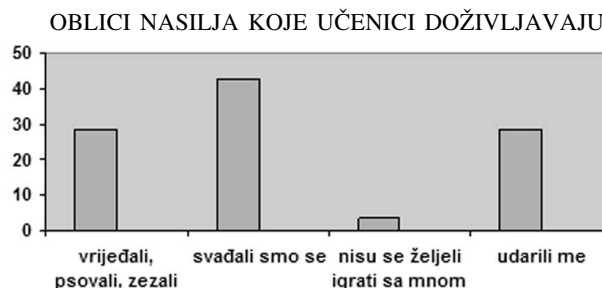
Slika 1.

Slika 2.

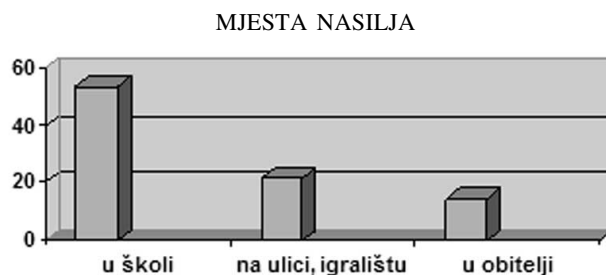

Slika 3.

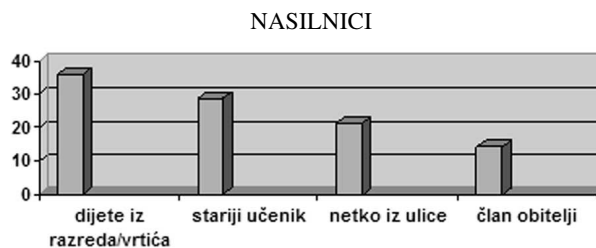
Odgovori prikazani na Slici 3. upućuju na zaključak da je veliki broj učenika (ukupno 20; 28,57% + 42,86%) izložen različitim oblicima verbalnog nasilja (vrijeđanje, ruganje, psovanje, svađanje). Tjelesnom nasilju je izloženo osmero učenika (28,57%), a u razgovoru su otkrili da udaranje i batine dobivaju izvan škole: u obiteljskom domu i na igralištu/ulici.

Slika 4.

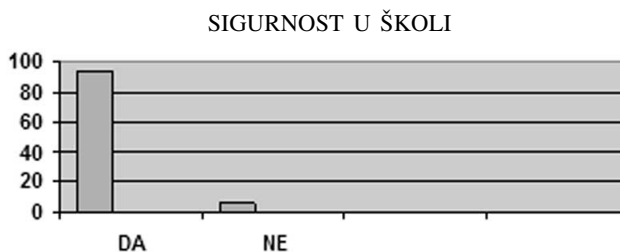

Iako čak 10-ero učenika (35,71%) smatra da su nasilnici bili njihovi prijatelji iz razreda ili vrtičke skupine (Slika 4. i 5.), ipak se gotovo svi (27; 93,1%) u školi među vršnjacima osjećaju sigurno (Slika 6.).

Slika 5.

Slika 6.

Iz nekih odgovora ispitanika (Tablica 1.) na pitanje otvorenog tipa: Što misliš o nasilnoj osobi? Što bi joj poručio? možemo zaključiti da su neki učenici pokušali opravdati ponašanje osobe koja je prema njima bila nasilna. Čak 6-ero učenika (21,43%) je napisalo da o tim osobama ne misli ništa i da im ne želi ništa poručiti.

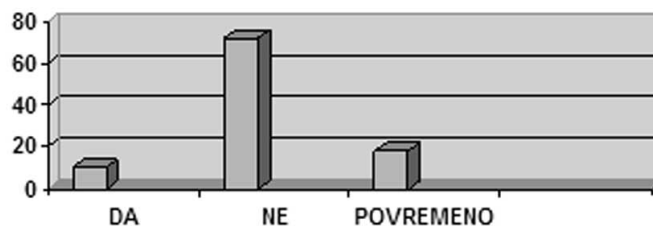
Tablica 1.

MIŠLJENJE UČENIKA

Što misliš o nasilnoj osobi? Što bi joj poručio?
Da prestane, jer to nije prijateljski, nije lijepo.
Da se popravi i da to više ne radi.
Mislim da je gruba i da ne voli drugu djecu.
Mislim da ima problema sa živcima.
Ništa. Još mi je prijateljica, ali mislim da sam i ja kriva.
Ne budi više takav jer će ti se to obiti o glavu.
Ništa.

Slika 7.

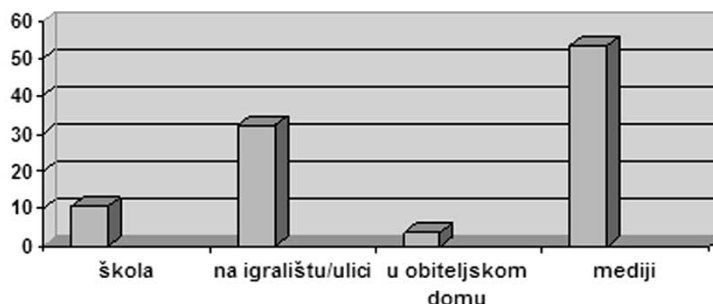
IZLOŽENOST UČENIKA NASILJU — PERCEPCIJA RODITELJA

Uspoređujući Slike 1. i 7., uočavamo da većina roditelja (20; 71,43%) smatra da njihovo dijete nije izloženo nasilju, dok su gotovo svi učenici (96,55%) na isto pitanje odgovorili potvrdno. Iz te očite razlike u odgovorima roditelja i učenika možemo zaključiti: ili učenici ne razgovaraju s roditeljima o problemima vezanim uz nasilje ili učenicima još uvijek nije jasno u kojemu trenutku ravnopravni (povremeni, konstruktivni) sukob (najčešće verbalni) prelazi u nasilno ponašanje.

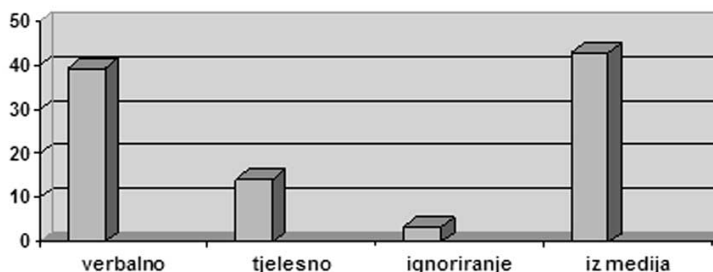
Slika 8.

MJESTO NA KOJEMU DIJETE VIDI ILI DOŽIVLJAVA NASILJE
— PERCEPCIJA RODITELJA

Slika 9.

VRSTE NASILJA KOJE UČENICI DOŽIVLJAVAJU — PERCEPCIJA RODITELJA

Iz Slika 8. i 9. možemo zaključiti da se i u imenovanju mjesta i vrste nasilja odgovori roditelja i učenika značajno razlikuju. Petnaestero roditelja (53,57%) smatra da su mediji (filmovi, vijesti, kompjutorske igre) najveći izvor nasilja koje dijete svakodnevno doživljava i da je ta vrsta doživljavanja nasilja najopasnija. Svjesni toga problema, roditelji su predložili potrebu zajedničkog dogovora s djetetom o vrsti filma i satnici koju dijete može provesti pred televizijskim ili kompjutorskim ekranom.

Savjeti roditelja i učenika

U odgovorima na dva pitanja otvorenog tipa, koja traže konstruktivne prijedloge, roditelji su savetovali što više razgovora u školi i obitelji, s mogućnosti obraćanja stručnoj službi škole ili psihologu.

Tablica 2.

SAVJETI RODITELJA 1

Za kojega “pomoćnika” smatrate da svoju ulogu (u prepoznavanju, zaustavljanju i sprječavanju nasilja) ne radi dostatno ili kvalitetno? Ponudite im svoj savjet.
<p>Roditelji, jer svojoj djeci ne posvećuju dostatno vremena. Više bi trebali razgovarati s djecom. Sve polazi iz obitelji.</p> <p>Roditelj je prvi koji je odgovoran za djetetovo ponašanje, a onda ostali.</p> <p>Najvažnija je uloga roditelja koji bi trebali dijete odgajati u nenasilnom okružju i onda takvo ponašanje nagraditi. Roditelji bi trebali djeci do 12—13 godina zabraniti često gledanje filmova s nasilnim sadržajem.</p> <p>Roditelji trebaju biti više uz svoje dijete, razgovarati s njim i prepoznati njegove probleme.</p> <p>Mislim da je roditelj najodgovorniji ako je dijete nasilno. Savjet: neka svaki roditelj najbolje upozna svoje dijete.</p> <p>Mislim da okolina (društvo) općenito žmiri nad tim problemom pa se tako puno problema “gura pod tepih”.</p>

Tablica 3.

SAVJETI RODITELJA 2

Što biste Vi učinili s djetetom koje se nasilno ponaša u školi?
<p>Savjetovati roditeljima da prepoznaju problem i uputiti ih da s djetetom potraže stručnu pomoć u obuzdavanju nasilnog ponašanja.</p> <p>Razgovarati s djetetom i roditeljima, utvrditi u čemu je problem.</p> <p>Prvo bih razgovarala s djetetom, pa s roditeljima. Ako to ne pomogne, treba se savjetovati sa stručnim osobama. Dijete koje se ponaša nasilno nije krivo za to, nego su krivi njegovi roditelji.</p> <p>Razgovor s djetetom, udaljiti dijete s nastave dok se ne “ohladi”.</p> <p>Takvoj djeci i roditeljima najbolje bi pomogla stručna služba škole, ali u praksi je to neizvedivo.</p> <p>Pozvati na razgovor i dijete i oba roditelja.</p> <p>Razgovarati s roditeljima i uputiti ih školskom pedagogu ili psihologu (ako ga škola ima).</p> <p>Razgovarati samo s djetetom, zatim zajednički razgovor učiteljica—roditelj—dijete i na kraju razgovor s roditeljima.</p> <p>Ozbiljan razgovor s djetetom i roditeljima, upoznati ih sa sankcijama.</p>

Potražiti uzroke nasilja kroz razgovor s problematičnim djetetom, njegovim roditeljima i ostalim učenicima. Savjetovati se sa stručnim suradnicima ako ih škola ima.

Svakodnevno s cijelim razredom tražiti najbolji način uklanjanja nasilja.

Pokušati uključiti dijete u što više aktivnosti u školi, što više individualno razgovarati s djetetom i dati mu do znanja da ga volimo i trebamo.

Uključiti dijete u neku aktivnost (športsku, primjerice) u kojoj će se dokazati svojim rezultatima da bi steklo svoju poziciju među ostalom djecom i osjetilo da ga cijene i poštuju zbog njegovih rezultata.

Poučiti roditelje kako odgajati dijete: više vremena provoditi s djetetom, razgovarati, steći djetetovo povjerenje, svojim nenasilnim ponašanjem pokazati kako se nositi s problemima.

Škola bez nasilja — kako je vide učenici

Nakon čitanja savjeta roditelja prokomentirani su učenički savjeti koji pomažu učiteljici u odabiru načina, metode rada s nasilnim učenicima (Tablica 4.) te prijedlozi za stvaranje uvjeta i djelovanje u školi bez nasilja (Tablica 5.).

Tablica 4.

SAVJETI UČENIKA 1

Da si učiteljica, što bi učinio s učenicima koji se nasilno ponašaju?

- poslali bi učenika ravnateljici da s njim porazgovara;
- pozvali bi u školu roditelje i savjetovali im kako se njihovo dijete treba ponašati;
- organizirati susret roditelja učenika koji je doživio nasilje i roditelja nasilnog učenika;
- učiteljica bi trebala pozvati na razgovor roditelje učenika koji zlostavlja, a oni bi trebali kod kuće porazgovarati s djetetom;
- razgovarati s učenicima, nastojati da se pomire, bolje upoznaju i više druže;
- pozvala bih policajca da porazgovara s učenikom i kaže mu gdje će završiti ako se nastavi tako ponašati;
- kaznio bih zločestog učenika s puno zadaće ili čišćenjem učionice;
- poslala bih ga nekom liječniku.

Tablica 5.

SAVJETI UČENIKA 2

Kako da naša škola bude škola bez nasilja?
<ul style="list-style-type: none">
— svaka učionica bi trebala imati policajca/stražara;
— trebalo bi postaviti kamere u svim učionicama i dijelovima škole;
— učenike koji ne slušaju učiteljicu i roditelje i ne žele se popraviti treba poslati u popravni dom;
— učenici koji su u svađi trebali bi sjediti zajedno pa bi se s vremenom i pomirili;
— učenike koji se tuku trebalo bi ostaviti u učionici da je očiste;
— na najgornjem katu škole trebalo bi imati psihijatrijski bolnički odjel za učenike kojima treba pomoć;
— mi učenici bi se trebali više družiti i igrati, a što manje svađati;
— smanjivati osjećaj ljutnje opuštanjem ili vježbanjem;
— razgovarati o problemima koji nas muče;
— biti strpljiviji, voditi brigu o osjećajima drugih učenika;
— organizirati razgovore s nasilnim učenicima, da uoče kamo njihovo ponašanje vodi;
— roditelji moraju porazgovarati s djetetom o njegovom ponašanju.

Na kraju svakog roditeljskog sastanka organiziranog kao predavanje ili pedagoška radionica poželjno je vrjednovati rad s pomoću evaluacijskog listića iz kojega učitelj dobije povratnu informaciju o uspješnosti rada, ali i poticaj za pripremu sljedećeg susreta. Iako se o sadržajima za takve susrete dogovara na početku školske godine, učitelj iz evaluacijskog listića često uoči potrebu za nekom novom temom koju će uvrstiti u program svojega rada s roditeljima.

U Tablici 6. prikazani su neki roditeljski odgovori koji upućuju na odabir nasilja kao aktualne teme, ali i na potrebu nastavka rada na toj temi (barem s odabranom skupinom učenika i roditelja).

Tablica 6.

MIŠLJENJA RODITELJA O TEMI RODITELJSKOG SASTANKA

<p>Nasilje je postalo sveprisutno, mnogi ga ni ne znaju prepoznati. O tome treba još razgovarati.</p> <p>Nasilje je svuda oko nas, treba ga prepoznati i pravodobno spriječiti.</p>

O svemu tome je potrebno obavješćivati roditelje i savjetovati ih u odgajanju djeteta.

Vrlo poučno, svakodnevna tema na kojoj treba stalno raditi.

Nadam se da je ta tema neke roditelje barem potaknula na razmišljanje, ako ne i na akciju.

O sprječavanju nasilja nastaviti razgovarati na roditeljskim sastancima za grupu "odabranih" roditelja.

Sve vezano uz nasilje treba otvoreno prokomentirati, dati savjet i tražiti pomoć.

Tema je dobro odabrana, potaknula me na razmišljanje o djetetu i njegovom ponašanju.

Tema je dobro odabrana jer i mi koji nismo zlostavljači moramo se katkada suzdržati od "teških" riječi koje znaju boljeti više nego batine.

Zaključak

Škola kao odgojno-obrazovna ustanova usmjerava svoje ciljeve u prevenciji nasilja na: smanjivanje agresivnog ponašanja; razumijevanje i poučavanje o sadržaju i oblicima nasilja; postavljanje pravila i sustava za brzo i dosljedno prepoznavanje i reagiranje na nasilje; modeliranje vrijednosti i načela nenasilnih rješenja konflikata, poučavanje o tome kako ne postati žrtva; poučavanje strategijama prepoznavanja i izbjegavanja neugodnih (neprijateljskih) situacija; poučavanje samopoštovanju te poštivanju različitosti kako kroz školsku politiku, školsko ozračje, tako i kroz sve aktivnosti u kojima sudjeluju učenici, školsko osoblje i roditelji.

Učitelji su dužni spriječiti i zaustaviti svaki oblik nasilja u školi i, ako je potrebno, surađivati s policijom i centrom za socijalnu skrb. Škola treba postati i ostati sigurno mjesto za sve subjekte. Vlastitim primjerom učitelji trebaju dati primjer nenasilnog i pozitivnog ponašanja.

S obzirom na važnost uloge roditelja i učitelja u djetetovu životu, programi namijenjeni prevenciji nasilja podrazumijevaju strategije kojima se želi postići kvalitetnije povezivanje roditelja i škole. U radu je prikazan jedan način edukacije roditelja o odgoju nenasilnog djeteta, a prethodio mu je rad s učenicima na istoj temi. Roditelje koji su motivirani za daljnju edukaciju i pomoć u odgoju nenasilnog djeteta učitelj može uputiti na literaturu koja se bavi temom nenasilja. Nakon rada s roditeljima ostvarenog u učionici učitelj može izložiti dio te literature na informativnom stolu i tako potaknuti roditelje na daljnje samoobrazovanje.

Uspješan učitelj gradi suradnju s roditeljima uspostavljanjem partnerskih i ravnopravnih odnosa u kojima se mora dokazati kao stručna i kompetentna oso-

ba. Stoga je potrebno stalno stručno usavršavanje učitelja kroz stjecanje novih znanja (i proširenje postojećih) i vještina potrebnih za rad s roditeljima. Važna uloga u kreiranju i provođenju stručnih programa primarne prevencije nasilja je na učiteljima, za što je nužna dodatna stručna edukacija, primjerice provođenje specifičnih radionica s učenicima, učiteljima i roditeljima (Bouillet i sur., 2005., 181).

Literatura

- Ajduković, M., Pečnik, N. (2002), *Nenasilno rješavanje sukoba*. Zagreb: Alinea.
- Bilić, V., Zloković, J. (2004), *Fenomen maltretiranja djece*. Zagreb: Naklada Ljevak.
- Bouillet, D., Uzelac, S., Kapac, V. (2005), Iskaz razrednika o nasilničkom ponašanju u hrvatskim školama. *Napredak*, 146 (2), 170—182.
- Buljan-Flander, G. (2003), *Nasilje među djecom*. Zagreb: Ministarstvo prosvjete i športa i Poliklinika za zaštitu djece grada Zagreba.
- Olweus, D. (1998), *Nasilje među djecom u školi*. Zagreb: Školska knjiga.
- Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (2004). Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.
- Radočaj, T. (2005), *Nasilje među djecom*. *Dijete i društvo*, 7 (1), 102—116.
- Rosić, V., Zloković, J. (2003), *Modeli suradnje obitelji i škole*. Đakovo: Tempo.
- Spajčić-Vrkaš, V., Stričević, I., Maleš, D., Matijević, M. (2004), *Poučavati prava i slobode*. Zagreb: Filozofski fakultet.

<http://www.bullyonline.org.html>

<http://www.co-operation.org.html>

<http://www.unicef.org/infobycountry/niger-1420.html>

PARENTS AND SCHOOL: BRINGING UP A NON-VIOLENT CHILD

Sanja Basta, teacher, teacher trainer

“22. lipnja” Elementary School, Sisak

Summary *On their way towards a humane school, teachers must achieve more educational results to prevent violence and bullying of students, and this requires systematic work with the children and their parents.*

Work with parents has been built into all the programmes of work and activity of the school, from the principal to the form teacher. A motivated and successful teacher

S. Basta, Roditelji i škola: Odgoj nenasilnog djeteta — Napredak, 149 (4), 481—493 (2008)

---

builds partnership relations with parents by applying his or her knowledge of pedagogy, psychology, andragogy and communicology. This paper presents a teacher-parent meeting dealing with the topic of violence, with a view to educating parents on their role in bringing up a non-violent child.

Key words: *work with parents, educating parents, violence among children, bringing up a non-violent child.*
